

Aan het college van burgemeester en wethouders
Coolsingel 40
3011 AD Rotterdam

Rotterdam, 6 maart 2024

Schriftelijke vragen SPOED – Verplaatsing bomen Delftseplein

Geacht college,

Al sinds 2020 staan de (deels monumentale) platanen op het Delftseplein naast Rotterdam CS onder druk. GroenLinks heeft zich (onder andere met D66) al die tijd ingezet om deze bomen voor de stad te behouden. Op 4 maart 2024 vernam onze fractie dat de voorbereidingen voor de verplaatsing van de platanen nog diezelfde dag zou beginnen, via de media en via een brandbrief van Stichting Rotterdam Natuurlijk!. Ook de Bomenridders (middels een eigen brief aan de leden van de Raad) en bewoners van de buurt hebben hun zorgen geuit.

In de brandbrief van Rotterdam Natuurlijk! wordt betoogd dat deze handelingen strijdig zijn met milieuwetgeving en provinciaal beleid. Ook geeft Rotterdam Natuurlijk! aan dat zij niet te spreken zijn over het pas op 1 maart informeren van de klankbordgroep Rotterdam Central District, drie dagen (waarvan slechts één werkdag) voor de start van de werkzaamheden. Uit navraag en uit een artikel van Rijnmond en Open Rotterdam¹ begrijpt de fractie van GroenLinks dat de werkzaamheden tot nader orde zijn uitgesteld, omdat er aanvullend onderzoek nodig is naar de ecologische waarde van deze bomen voor vogels, vleermuizen en andere diersoorten waarvan de natuurlijke habitat niet mag worden verstoord. Dat is voor nu een geruststelling, maar lost het onderliggende vraagstuk nog niet op.

Deze volwassen bomen in het hart van onze stad zijn ons erg dierbaar. Ze vormen een groene plek in een verder versteende omgeving, die van grote waarde is voor de natuur, biodiversiteit en leefbaarheid. GroenLinks strijdt daarom al jarenlang voor het behoud van deze bomen voor de stad. In 2020 was er al sprake van dat de gemeente wilde overgaan tot kap en verplaatsing van deze bomen. Toen heeft GroenLinks samen met de fractie van D66 een actualiteitsdebat aangevraagd over dit onderwerp (actualiteitenraad 25 juni 2020). De kap is toen niet doorgegaan vanwege een beroep van de Bomenridders tegen de kapvergunning bij de Raad van State.

Daarom stelt GroenLinks de volgende vragen aan het college:

1. Heeft het college kennisgenomen van de brandbrieven van Rotterdam Natuurlijk! en De Bomenridders, beide dd. 4 maart 2024? Zo ja, hoe duidt het college de voorstelling van de gang van zaken die in de brieven wordt weergegeven? Specifiek

¹ <https://www.rijnmond.nl/nieuws/1786881/bomen-bij-rotterdam-centraal-toch-nog-niet-verplaatst>

over de communicatie en het moment van kappen in relatie tot de status van het bestemmingsplan 'Rotterdam Central District' (RCD)?

2. Is het gebruikelijk dat omwonenden en andere belanghebbenden slechts één werkdag voor de start van dergelijke werkzaamheden geïnformeerd worden? Zo ja, bent u het met GroenLinks eens dat dit beleid geen goede basis is voor vertrouwen van Rotterdammers in de gemeente? Zo nee (op de originele vraag), hoe kon het gebeuren dat de brief aan omwonenden en andere belanghebbenden pas op het laatst mogelijke moment is verstuurd?
3. Ziet het college in dat het zo laat communiceren over de werkzaamheden schadelijk kan zijn voor de burgerparticipatie in RCD, dat belanghebbenden door de korte tijd tussen communicatie en uitvoering nauwelijks in staat waren om te wijzen op belemmeringen voor de uitvoering, en dat door deze werkwijze het beeld kan ontstaan dat de gemeente geen betrouwbare partij is richting haar inwoners?

De jarenlange juridische strijd tussen de gemeente en de Bomenridders laat zien hoe veel belang er wordt gehecht aan deze platanen. Ook valt het op dat op meerdere momenten in het proces de gemeente ongelijk heeft gekregen. Uiteindelijk is het plan om de bomen te kappen gewijzigd in een plan om ze te verplaatsen, op 7 juni 2023 volgde na bezwaar van de Bomenridders de uitspraak van de Raad van State: de nieuwe vergunning voor het verplaatsen van de bomen werd in stand gehouden.²

Wij begrijpen dat er daarnaast bij Rotterdam Natuurlijk! twijfels zijn over de feitelijke onderbouwing van deze uitspraak, en dat er contact loopt met juristen van de provincie om uit te zoeken hoe dat zit. Ook De Bomenridders benoemen dat er nog een discussie speelt over de leeftijd van de zes 'niet-monumentale' platanen, waarin de feiten onduidelijk zijn.

4. Kunt u ons voorzien van een tijdlijn met betrekking tot de communicatie naar omwonenden en andere belanghebbenden over de vergunning voor het verplaatsen van deze bomen? Zijn omwonenden en belanghebbenden geïnformeerd over de uitspraak van 7 juni 2023 en de vervolgstappen van de gemeente geïnformeerd? Zo nee, waarom niet?
5. Hoe verhoudt het verplaatsen van deze bomen zich tot het bestaande beleid van zowel provincie als gemeente? Het gaat dan in ieder geval om het omgevingsbeleid, de Bomenstructuurvisie (onderdeel van de Rotterdamse Stijl), het Programma Binnenstad ('de groene en vitale binnenstad') en het Rotterdams WeerWoord (klimaatadaptatie) en wellicht nog meer.
6. De Bomenridders roepen in hun brief op om het criterium 'monumentale boom' vast te stellen op bomen die ouder zijn dan 75 jaar. Op die manier worden oude, volwassen bomen beter beschermd. Wat is de mening van het college over dit voorstel?

De verplaatsing gaat nu op het laatste moment niet door omdat er nestholtes zijn ontdekt in een aantal van de te verplaatsen bomen. De omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid voert aanvullend onderzoek uit.

7. Hoe is de samenwerking met de provincie Zuid-Holland en de omgevingsdienst verlopen sinds de start van de planontwikkeling? Zitten de provincie,

² <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@137613/202204872-1-r3/>

- omgevingsdienst en gemeente op één lijn met betrekking tot het juist toepassen van de geldende wet- en regelgeving en de feitelijke onderbouwing van de vergunning?
8. Op welke termijn worden de uitkomsten van het aanvullende onderzoek van de omgevingsdienst naar de ecologische waarde van de bomen voor vogels, vleermuizen en andere beschermde diersoorten verwacht?
 9. Klopt onze verwachting dat er in afwachting van het aanvullende onderzoek geen voorbereidende werkzaamheden (snoei van takken, uitgraven en inpakken van de kluit) zullen worden uitgevoerd?
 10. Is het college het met GroenLinks eens dat na afronding van het onderzoek eerst zorgvuldige en heldere communicatie naar omwonenden en andere belanghebbenden nodig is, alvorens eventuele werkzaamheden worden ingepland? Zo nee, waarom niet?

In de actualiteitenaanvraag voor 25 juni 2020 verwezen wij naar een uitspraak van de rechtbank Zutphen uit 2012, waarin de mogelijkheid wordt gebruikt om een vergunning voor kap of verplaatsing afhankelijk te maken van 'de overige noodzakelijke onherroepelijke publiekrechtelijke beschikkingen', zoals een onherroepelijk bestemmingsplan.³ Het bestemmingsplan RCD is weliswaar onherroepelijk, maar naar weten van de fractie van GroenLinks is de omgevingsvergunning voor de bouw van het project 'Tree House' nog niet rond. Mocht die bouwvergunning om wat voor reden dan ook niet tot stand komen, dan zou het wat onze fractie betreft zonde zijn als de bomen voor niets zijn verplaatst. Rotterdam Natuurlijk! en omwonenden noemen de beschermde vliegroutes van vleermuizen als mogelijk bezwaar tegen de bouwvergunning.

11. Waarom is ervoor gekozen om de vergunning voor de verplaatsing van de bomen te regelen, vooruitlopend op een eventuele vergunning voor de bouw van 'Tree House'?
12. Wordt er aanvullend en zorgvuldig onderzoek gedaan naar de vliegroutes van vleermuizen en het belang van de bomen daarvan? Zo nee, waarom niet en loopt de gemeente daarmee niet een onnodig (juridisch) risico?

Wij zien de antwoorden op deze vragen met veel belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Mina Morkoç
GroenLinks

³ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBZUT:2012:BW6521>